Alja Furlan

BELE PESMI

Brezmejnost besed

ilustracije: Polonca Leban Grmek

Izobraževalni zavod Margarana,

2025, m. v., 75 str., 26 €

Pesnica Alja Furlan nas vabi med *Bele pesmi*, kjer se na vetru suši sveže oprano perilo: *»vse ljubezni / in še mnoge druge / razobesim / da previhravajo v soncu / bela oblačila / bele rjuhe / bele pesmi.«* To so pesmi, močno zvezane s tradicijo, folkloro, tudi ljudsko poezijo, včasih se berejo kot napevi ali izštevanke, spet drugič kot pravljice in legende. V njihovi sredici pa utripa ljubezen, predvsem družinska, med nonami, mamami, hčerami, ki se prav tako kot jezik in navade prenaša iz roda v rod. Pesnica med verze spretno in organsko tke narečne besede, ki nas takoj ponesejo v svet med Slovenijo in Italijo, pri tem pa so tako nežne in tople kot igrive ali bolj temačne, tragične. Ravno njihova raznolikost, ki se napaja iz skupnega vira, jim daje pridih nečesa večjega od nas. > Veronika Šoster

Matija Bećković

VERA PAVLADOLJSKA

prevod: Klarisa Jovanović

Anima Animus, 2025, t. v., 127 str., 25 €

Pesniška zbirka je prvi integralen slovenski prevod pesmi srbskega književnika, akademika, pesnika, dramatika in filologa Matije Bećkovića (1939), ki že več kot šest desetletij velja za enega najvidnejših predstavnikov srbske moderne poezije. Naslov zbirke je ime njegove edine ljubezni, žene in matere njegovih otrok. Po njej je poimenoval prvo pesnitev, ki jo je napisal kot gimnazijec, in pozneje vso svojo ljubezensko liriko. Prav ta prva pesem je tudi prva v tej dvojezični slovensko-srbski izdaji. Prevode spremljajo QR-kode z zvočnimi posnetki, ki omogočajo slušno doživetje ritma in intonacije. Prva polovica zbirke niza starejše pesmi, ki sodijo med najbolj znane in najlepše pesmi o Veri: *Ko sem jo drugič zagledal*, *Malenjka Veročka*, *Če bi odšla iz tega mesta* ... V drugi polovici pa so nanizane novejše pesmi, napisane po Verini smrti. Te segajo v srce z izgubo, pretanjenim čustvovanjem, tiho bolečino, nato resignacijo, a tudi zavestjo, da slovo ni dokončno in da poezije, ljubezni, bolečine in koprnenja ni mogoče niti ločiti niti izgubiti. Zbirko je prevedla Klarisa Jovanović, spremno besedo je prispevala Alenka Jovanovski. > Maja Črepinšek

Miha Pintarič

DEMONI SO PADLI

Miš, zbirka Ritem,

2025, t. v., 114 str., 29,95 €, JAK

Miha Pintarič, pesnik, esejist (tudi prejemnik Rožančeve nagrade) in strokovnjak za starejšo francosko književnost je v zbirki *Demoni so padli* zbral svoje morda najintimnejše pesmi, čeprav v njih ne umanjka zanj značilna humorna nota, ki zmehča udarec verzov o neustavljivem teku časa. Pesnik se nemoteno giba med šaljivostjo in resnostjo, med klasičnimi pesniškimi oblikami, kot je sonet, in prostim verzom, med izpovedovanjem intime in premišljevanjem (tudi kritičnim) o svetu. Zbirka, razdeljena na deset sklopov, je tematsko raznolika, mestoma navihano lahkotna, spet drugič pa poglobljeno čustvena, a vedno neposredno osebna in naravnana k svetlobi ne glede na to, kako dolge sence meče življenje. > Sanja Podržaj

Marija Arh

ŠELEST POD NOGO; HAIKU, DOBER DAN

Z vadnico do pesmi dveh tradicij

ilustracije: Nikolaj Beer

KUD Police Dubove,

2025, m. v., 114/52 str., 19,90 €/knjigo

Haiku, trivrstična pesem, ki izvira iz japonske tradicije, je tudi pri nas postal priljubljen pesniški izraz za tiste, ki se radi igrajo z besedami. Marija Arh se je z zbirko *Šelest pod nogo* poklonila ne samo tej starodavni pesniški obliki, temveč tudi svojim domačim krajem, zasavski dolini. Njeno pisanje navdihuje narava, kot je za haiku značilno, pa tudi zgodovina, dediščina njenih prednikov, ki pesmim doda kolorit narečnega besednjaka. Obenem nas pesnica povabi, da se pisanja haikujev lotimo tudi sami – z vadnico *Haiku, dober dan*, ki bo začetnike seznanila s teorijo in osnovnimi pojmi, ter jim z vajami pomagala pri prvih korakih, za mojstre haikujev pa bo postregla tudi z zahtevnejšimi besednimi izzivi. Kmalu nam bo vsem šelestelo pod nogami – naj bo jesen kreativna! > Sanja Podržaj

Vlado Kreslin

VRISKANJE IN JOK

Goga, 2025, m. v., 93 str., 14,90 €, JAK

Kultna pesniška zbirka Vlada Kreslina *Vriskanje in jok*, ki je prvotno izšla leta 2002, tokrat prihaja v ponatisu in ponovno obuja in spodbuja branje njegove poezije. V zbirki najdemo tudi besedila znanih pesmi *Namesto koga roža cveti*, *Tista črna kitara*, *Dekle moje, pojdi z menoj*, *Nekega jutra, ko se zdani*, *Preko Mure, preko Drave*, *Še je čas*, *Od višine se zvrti*, *Je v Šiški še kaj odprtega* in drugih, na pot pa jih še vedno spremlja zapis preminulega velikega pesnika Aleša Debeljaka: »V več kakor polovici tukaj objavljenih besedil ne gre namreč več za minljive songe, ki sploh ne zdržijo brez arhitekture zvokov. Gre za pristne lirične kristalizacije stanj, za katere pogosto sploh ni nujno, da nam v ušesih odmeva spremljajoča melodija, ki je nekatere od tukaj predstavljenih pesmi že katapultirala v orbito 'ponarodelosti'.« Zbirka, h kateri se je lepo vračati. > Veronika Šoster

Metka Tušar

SVOBODNI; Utrinki

Celjska Mohorjeva družba,

2025, m. v., 94 str., 19 €

Metka Tušar je svoje življenje posvetila Bogu, zato ni nenavadno, da je Bog tudi v osrčju njenega besednega ustvarjanja. V zbirki *Svobodni* so zbrani utrinki, strnjeni uvidi in premisleki o tem, kaj pravzaprav pomeni biti svoboden, na primer: *»Hoja. / Enolično postavljanje nog / eno pred drugo. Osvoboditev.«* Poleg tega ubeseduje svoje soočanje z boleznijo in trpljenje, ki je prisotno v življenju slehernika, na drugi strani pa lepoto bivanja in čudenje nad pestrostjo stvarstva. V svojih miniaturah je mestoma tudi kritična do pasti moderne družbe in do človeških plati Cerkve. Zbirko najbolje povzame kar zaključna pesem: *»Zahvala. / Bogu, stvarstvu in ljudem. / Orel zapleše.«* > Sanja Podržaj